

Dk -Dialog

Ročník XXI/Číslo 3

Vyšlo 30. 9. 2013

Úvodní slovo

Den demokracie – 15. září – přichází letos v nejisté a pochmurné době. Znejistěn je svět, který prožívá syrskou krizi srovnatelnou zřejmě s někdejšími krizemi berlínskou či kubánskou. Do značné míry jde znovu o střet demokracií s jinými formami vládnutí a přístupu k lidem. A jde také o světovou hrozbu hrůzných zbraní v rukou individuí zmagořených svou nedemokratickou mocí – zdaleka nejen Saddáma Husejna, schizofrenického Kaddáfího či nyní dynastického Assada. Jejich neakceptovatelnost pro mezinárodní jednání mrazivě vystihnul komik Saša Cohen (Borat) ve filmu Diktátor. Zočivoči masovému zplynování vlastních lidí, jak je předvedli Saddám i Bašár, se ovšem člověk moc nesměje – spíše se mu ježí vlasy hrůzou a maně se mu vybavují další odpůrci západní humanistické demokracie: Pol Pot, kormidelník Mao, šílený vrah Che Guevaru, Stalin, Hitler, abychom byli geograficky korektní.

Znejistěno a hluboce rozštěpeno je i Česko, v němž se jedni těší, buď na prostoduché „všechno všem a zadarmo“, nebo na údělná léna Moci s napojením na její penězovody v autoritářském vládnutí oligarchů, populistů a prezidentského systému, zatímco druzí masově podepisují petici „Za pět minut dvanáct“ k obraně demokracie obávající se paralely tohoto manifestu se „Dvěma tisíci slov“, jež v roce 1968 předznamenala katastrofu komunistické normalizace. Dnešní výzva má slov 1035 – polovina slov, dvojnásobný účinek, poloviční katastrofa, nebo naopak vanitas vanitatum, marnost nad marnost?

V rozložené společnosti narůstá despekt k parlamentní demokracii a bují nebezpečné nálady – rasistické (antiromské), primitivně nacionalistické, sympatizující s vládou tvrdé ruky a přímé akce, s komunisty i s populisty – s jejich nezodpovědnými experimenty, lživými sliby i klamavými zástěrkami. Bortí se normy korektního soužití – normou se stávají masivní policejní odposlechy i amatérská občanská nahrávání – lidé přestávají mít „pod čepicí“, za to mají „pod košilí“ – a neváhají to na sebe vytáhnout. Mizí lojalita, pocit soudržné vzájemnosti, důvěra v souseda, v policii, justici, žurnalistiku, politiky, dobytost práva. A ministerstvo zdravotnictví nenapadá do tohoto zmaru nic lepšího než prolomení důvěrnosti ve vztahu lékař pacient s denuncováním pacientů lékaři lovícími (z odborného hlediska zcela nesmyslně) potenciální alkoholiky – v zemi,

kteřá si v přímé volbě zvolila do čela obecně známého notorika, jehož opilecké eskapády nejsou zdrojem obecně zděšeného pohoršení, ale hospodské přiči či masové servilnosti císařových nových šatů (respektive císařovy nové nemoci).

V čase sílící malomyslnosti mnohých je třeba hledat posilu, aby si člověk uchoval víru v přirozený řád světa, což neznamená tmářství ani odpor k pokroku, víru v demokracii a její udržitelnost, v demokratismus slušné společnosti, v občanskou a lidskou svobodu i vzájemnost a také vědomí toho, že tyto hodnoty se v žádném případě nestaly „vyčpělou veteší na smetišti dějin“, že zůstávají klíčovými hybateli společenského rozvoje i svorníky vyspělé části světa. Proto stojí zato citovat ze společného prohlášení amerického presidenta Baracka Obamy a švédského premiéra Fredrika Reinfeldta po jejich bilaterální schůzce 4. září tohoto roku, těsně před jednáním skupiny „G 20“: *“Jako svobodní lidé vyznáváme, že demokracie je stále tou nejúčinnější formou vládnutí, jaká kdy byla navržena, neboť přináší lidem pokrok, příležitosti, prosperitu a svobodu. A jako dvě z nejvíce inovativních ekonomik na Zemi ctíme tuto svobodu, která nám dovoluje inovovat, tvořit a právě tím být lídry ve vědě, výzkumu a vývoji, tedy v tom, co je průkopníkem nových výrob a co rozšiřuje naše horizonty. Sdílíme víru v důstojnost a rovnost všech lidských bytostí, víru v to, že naše dcery zasluhují stejné příležitosti jako naši synové, že naši gejšťí bratři i naše lesbické sestry musejí požívat rovnost před zákonem, že naše společenství se diversitou stávají silnějšími a nikoliv slabšími. Hájíme též všeobecná lidská práva, a to nejen v Americe a v Evropě, ale kdekoliv, neboť věříme, že respekt k těmto právům činí národy úspěšnějšími a svět bezpečnějším a spravedlivějším.”*

Naše média o setkání, natož o jeho myšlenkách nepřinesla valnou zmínku. Naše mediální zabavování se válí v bahně bulváru, černé kroniky, špíny politického suterénu. A intelektuální exhibice omílají antiamerikanismus a provokativní pseudovize rozbíjející strukturu tradiční společnosti – k našemu setrvalému úpadku společenskému, myšlenkovému, ekonomickému i mezinárodnímu. Neboť onen skutečný pokrok, ona skutečná prosperita i skutečný duchovní rozkvět vyplývají z rozvoje a přirozených proměn tradičních hodnot včetně demokratického politického rámce, nikoliv z jejich destrukce, násilných mrzačení a z opájení se domněle efektivnějšími postupy přímé akce, autoritářství, dirigismu či řízení státu jako firmy, co tvoří zisk pro servilní pochopy a nakope zadek nepřizpůsobivým potížistům i neduživě sociálnímu břemenu.

I o tom bychom měli přemýšlet v měsíci demokracie i při nadcházejících volbách, aby chom zůstali věrní masarykovskému, “věříme v demokracii, věříme ve svobodu a ve svobodu vždy větší a větší”.

Zdeněk Kalvach

Stanovisko Demokratického klubu č. 56

K respektování ústavního pořádku České republiky

Demokratický klub je znepokojen nízkou mírou respektu, s jakou přistupují k Ústavě ČR a ústavnímu pořádku ČR někteří ústavní činitelé. Jednáním proti duchu a literě Ústavy se vyznačovalo i funkční období předchozího prezidenta ČR ing. Klause; po zvolení současného prezidenta ing. Zemana tyto tendence významně zesílily.

Současný prezident projevil nedostatečný respekt k Ústavě zejména tím, že

- odmítá jmenovat vládu založenou na parlamentní většině, což je v rozporu s ústavními zvyklostmi. Své počínání zdůvodňuje nedostatečnou legitimitou některých poslanců. Osobuje si tedy právo rozhodovat o legitimitě mandátu poslanců, které mu Ústava přímo ani nepřímo neudílí. Tím se ocitá v rozporu i s literou Ústavy,
- dává najevo, že je oprávněn libovolně odkládat úkony, jež mu ukládá Ústava. Premiér Rusnok již veřejně připustil, že by jeho vláda mohla i po odepření důvěry Poslaneckou sněmovnou zůstat v úřadě až do řádných voleb, tedy téměř po dobu jednoho roku. Využívá se zde skutečnosti, že Ústava přímo nestanoví lhůtu pro jmenování nového premiéra.

Prezident tímto způsobem mění dosavadní politický systém z parlamentního na prezidentský, případně i na systém osobní moci. Prezidentský systém sám o sobě je slučitelný s demokracií, přechod na něj by však musel být přijat reprezentativní většinou zastupitelů, případně referendem. Jeho zavedení rozhodnutím jedné osoby je s demokracií naprosto neslučitelné.

Svůj vztah k duchu a literě Ústavy vyjádřil prezident v nedávném rozhovoru pro německý tisk. Sdělil, že ústavu měnit nemůže, ale ústavní zvyklosti ano. Demokratický klub má za to, že každý právní akt představuje jednotu jeho smyslu a textu a že žádný jednotlivec nesmí zacházet svévolně ani s jeho duchem, ani s jeho literou.

Demokratický klub považuje současnou situaci za nebezpečnou pro budoucnost české demokracie. Žádá proto prezidenta ing. Zemana, aby respektoval Ústavu a ústavní tradice České republiky. Poslance a senátory pak vyzývá, aby, nedojde-li k nápravě, zvážili podání ústavní žaloby na prezidenta republiky. Zároveň je vyzývá, aby zvážili, zda ústava poskytující tak rozsáhlou volnost výkladu odpovídá vyspělosti a politické kultuře současné ČR a zda by nebylo prospěšné nahradit ji textem novým, který by alespoň omezil prostor pro svévoli při jejím výkladu.

V Praze 3. srpna 2013

Vyjádření ke stanovisku č. 52

Děším se, jak zmatení hlav pokračuje. Polopravdy a nedodělané a nepřesné argumenty zaplňují prostor, a to i tady. I diskuze a stanoviska související s pronikáním komunistů na zásadní místa v politickém systému země dokazují to, co stále jako bychom si nechtěli připustit. Nevypořádali jsme se s padesátiletým mrzačením jednotlivců i národa v období diktatur. Současné trapnosti (možná tragické) kolem fungování Ústavu pro studium totalitních režimů je dalším dokladem. Dodnes jsme dostatečně a jednoznačně nepojmenovali zlo, které uchvátilo zemi 1948 a neopouštělo ji do roku 1989. Dnes prý nevíme, zda to opravdu byla po všechny roky totalita. Zločinci jako Vaš odcházejí, jako by bylo možno cokoliv promlčet. V roce 1989 většina toužila po změně, ale čekala, kdo tu změnu provede. Půlstoletí devastace hodnot poškodilo téměř všechny. Osobnosti byly zmasakrovány nebo vypuzeny. Teď se někteří diví, že marasmus ovládl vše a tak kdo měl vlastně demokracii obnovit a budovat ji? Podvědomí většiny bylo (a je) prosáklé způsobem myšlení, které vypěstovaly diktatury a touha přežít.

Pan poslanec Křeček píše: „...bud' budeme respektovat výsledky voleb...“ To slyšíme nyní často. Zaměňuje demokracii s počtářstvím. Nedokonalá demokracie 1. republiky měla na mysli i jiné rysy demokracie, než je sčítání hlasů, často hrstky těch, kteří přišli k volbám. Ano, mohou volit i ti, kteří se shlédli v extremismu či v jakémsi politickém blábolu. Jenže Masaryk věděl, že jsou lidé, kterým nemůže podat ruku. Demokracie takto pojatá jsou především hodnoty, které hájím a prosazuji. Komunisté po volbách v roce 1946 byli vítězi, ale nikdy neměli většinu a přesto uchvátili na 42 let zemi i nás všechny bez ohledu na demokracii. Henleinovci se stali nejsilnější československou stranou, a přesto demokraté zabránili, aby sestavovali vládu. Demokracie je i vědět, že někam již vstoupit nesmím, něco udělat nemohu. Mezi to dnes patří například, že sice počítám (na základě voleb) se spoluprací v samosprávě i s komunisty, ale nemohu připustit, aby bývalý politruk pohraniční strážce vedl v kraji školství.. „Taková byla tehdy doba...“ prohlásil tento pán. Ano, on byl jedním z těch, kteří ji vytvářeli. Na hranicích zabíjeli s jeho účastí lidi. Kdyby to tehdy všichni odmítli dělat, doba by byla bývala jiná. Připustit podobné věci je další doklad, jak ve své většině nechápeme požadavek rozejít se se zločinnou minulostí. Levicová politika je regulérní směr v demokracii. Komunisté (pod touto firmou a s děsivým dědictvím útlaku, svévole a násilí) do ní nepatří.

Většina společnosti čeká na sebereflexi těchto lidí již 24 let. Nevím, co myslí kol. Turnovec (Dk-Dialog 1/2013, str. 5), když píše: „primitivní antikomunismus je zástupný problém...“ Neznám primitivní antisemitismus ani primitivní antifašismus. Tak se dostaneme na roveň popírání existence koncentračních táborů i holocaustu. Kdo pomíjí nebo nezná fakta je hlupák nebo šarlatán. Vše jsem bohužel zažil a sledoval od dospívání. Tolik svévole a nespravedlnosti by se nevešlo na žádnou váhu. Stačí se chvíli třeba zabývat svodkami okresních náčelníků StB, aby vám bylo špatně z toho, jak byla soustavně deptána společnost. Všude se to hemžilo kariéristy, kteří využívali příležitosti pro

svůj prospěch a udavači. Možná, že právě tady je část pravdy, proč jsme promarnili tolik šancí po roce 1989. Mnozí se domnívali, že bude stačit hlásat jiná hesla a tvářit se demokraticky. To bohužel pro vyspělou společnost, jakou by demokracie měla být, nestačí. Jak nemohli zklamat ve své většině politici, když zklamala většina národa? Kol. Turnovec však vše sype do jednoho pytle. Přes všechny výhrady je nesporná skutečnost: dnešní naše země je téměř ve všech směrech lepší, než byla v letech 1948-1989. Měli bychom se hanbit, že jsme připustili tolik špatnosti, lumpáren, špíny a gaunerství. ANO – MY VŠICHNI. Paušální odsudky urážejí mnohé, kteří často bez ocenění a prebend obětovali mnoho sil vlasti, městům, zanedbaným památkám i jiným objektům bez naděje.

Zarážející ve všech stanoviscích je odsuzující pohled na ty mladé lidi, kteří se rozhodli veřejně bojovat za svůj názor. Za to, co měli udělat především jiní. Pan poslanec Křeček píše: „Bud' budeme respektovat ... aby bez ohledu na volební výsledky ... vyjadřovali své přesvědčení na náměstích ...“ Neslyšel jsem, že by on či jiní se podobně pohoršovali, když davy (např. odborářů, nikým nezvoleni) často bouřlivě opanovali veřejný prostor. Někteří poslanci naopak chtěli být při tom. Právě obojakost, účelovost a rozdílný přístup je typický pro profesionální politiku. Mě neděsí ti mladí, kteří za něčím jdou, ale spíše jejich většina, která je apatická k veřejnému dění i její zájmy, které někdy až zarážejí.

Příliš mnoho z nás v této společnosti dělalo v době komunistické diktatury mnohé, co nikdy dělat nemuselo a nemělo. Možná, že to je pravý důvod ne úplně úspěšného zápasu s mizérií našich postupů a činů i mizérií ducha, který nás stále spoutává.

Zdeněk Pokorný, květen 2013

Vyjádření ke stanovisku č. 55

Proč mám problém s ÚSTR? Dávali jsme jako Dk vyjádření k personálním strkanicím v tomto nesystémově založeném ústavu. Osobně jsem přesvědčen, že je tragedií, když je historie selektována politicky jmenovanými „odborníky“. Připomínal jsem během diskuse k usnesení Dk senátora Štětínu, který je jedním z nejkřiklavějších antikomunistů ačkoli má komunistickou minulost a podepsal spolupráci s Stb. Jiným exponujícím se antikomunistou je prof. FFUK Tomáš Halík, o jehož životních osudech, které vynechal ve svém CV, se objevují zprávy až nyní. V instituci, kterou donedávna vedl jeho známý, Daniel Herman, se k osobě prof. Halíka dá dohledat několik desítek dokumentů, neboť Státní bezpečnost o něho měla zájem a pokoušela se ho naverbovat do svých služeb. Zda se jí to nakonec povedlo, nevíme, protože když se o to pokoušela v roce 1982 poprvé, úspěšná nebyla.

Přesto o něho neztratila zájem. Byl schopný, pracovitý, spolehlivý. A protože na něj bezpečnost zároveň věděla, že se schází s katolickými intelektuály, měli na něj páku v podobě výhrůžky obviněním z protistátní trestné činnosti. S

Halíkem se proto sešli v červnu 1982. "Kazatel", jak ho ve svazku KTS (kandidát tajné spolupráce, pozn. red.) nazývali, tehdy na setkání s estébáky vystupoval sebevědomě, bránil se, že si není žádného trestného činu vědom, že víra je jeho soukromou záležitostí a že spolupráci přijmout nemůže. Tím si StB automaticky pohněval a bylo navrženo jeho přeřazení na "méně exponované pracoviště v rámci ministerstva průmyslu". Na ministerstvu průmyslu vydržel Halík ještě dva roky, v roce 1984 nastoupil jako psychoterapeut na Protialkoholním oddělení Psychiatrické kliniky Fakultní nemocnice UK.

Tím ale Halíkův spis v podstatě končí - paradoxně tam, kde začínal být nejzajímavější. Jak to, že nemáme další desítky stran spisu o tom, jak státní bezpečnost tuto osobu dále sledovala, prováděla jí domovní prohlídky a pokoušela se o další schůzky. Můžeme věřit, že pohovorem z roku 1982 Halíkův kontakt s StB ustal. Můžeme si také ale myslet, že skončit nemusel. V archivu bezpečnostních složek ale o tom už nic nedozvíme. Halíkův svazek byl totiž 6. 12. 1989 zničen. Skartace materiálů StB byla účelová. Nedohledání dokumentů, údajně většina byla na mikrofiších, je nejspíš také účelové. Zde stojí za připomenutí nařízení federálního ministra vnitra Sachra z dubna 1990, jehož kopii příkládám. (V kopii, kterou má redakce k dispozici, ministr Sacher dne 2. dubna 1990 nařizuje s okamžitou platností v zájmu stability politického vývoje vyjmout z ústřední evidence SEO VOS FMV evidenční karty, které se týkají prezidenta republiky (a), členů federální vlády, vlády ČR a vlády SR (b), poslanců federálního shromáždění (c) a poslanců ČNR, SNR a předáků politických stran (d). Tyto karty včetně archivních materiálů vložit do plechových obalů a tyto zapečetit a uložit do zvláštního fondu; okamžitě signalizovat ministru vnitra všechny případy, kdy lustrace směřuje do okruhu výše uvedených osob,) Jsem přesvědčen o tom, že ÚSTR místo solidní systematické práce se zabýval selektivním tříděním a nepřilíš objektivním hodnocením těch, kteří se pohybovali v parlamentu a na nejexponovanějších úřednických místech. Objektivně nebyly zpracovány ani materiály Václava Havla a členů federální i českých vlád. Sám mám zkušenost, jak se oficiálně zacházelo s tzv. „nepřátelskými osobami“, i když po dobu, co jsem pracoval jako silniční dělník, se ke mně spolupracovníci i řídicí pracovníci chovali velmi slušně.

Ivan Turnovec, květen 2013

Odpovědi kol. Friedlaendrovi na zaslané stanovisko č. 56

Vážený pane inženýre,

pan kancléř obdržel Váš e-mail, v jehož příloze mu sesíláte stanovisko Demokratického klubu č. 56 k respektování ústavného pořádku České republiky. Popisujete úkony pana prezidenta, týkající se jmenování vlády, a domníváte se, že pan prezident neprojevuje dostatečný respekt k Ústavě ČR. K tomu Vám sdělují, že pan prezident Ústavu ČR plně respektuje a úkony, které činí, jsou zcela

v ústavním rámci. Pokud jde o ústavní zvyklosti, popřípadě tradice, domnívám se, že za dobu platnosti Ústavy se žádné ústavní zvyklosti nezavedly.

S pozdravem JUDr Jaromír Vlček, právní konzultant, analytický odbor, Kancelář prezidenta republiky. V Praze dne 8. srpna 2013

Vážený pane Friedlaendere,

4. 8. 2013

mnohokrát Vám děkujeme za zasláné materiály, které jsou pro nás velice důležité. ODS vnímá dnešní situaci se znepokojením. Snahy M. Zemana o nahrazení demokracie prezidentským systémem jsou pro ODS nepřijatelné, proto vládu J. Rusnoka nepodpoří. I nadále budeme usilovat o demokratický vývoj v ČR.

S přáním pěkného dne, Občanská demokratická strana, hlavní kancelář, 140 00Praha 4, Doudlebská 1699/5 e-mail: hk@ods.cz

Je smutné, když účelově ohýbá právo už i předseda Ústavního soudu

Dne 14. 8. 2013, v pořadu České televize Interview 24, obhajoval Pavel Rychetský postup prezidenta Zemana při jmenování premiéra a současné vlády v demisi. Tvrdil, že předchozí vláda podala demisi a proto přece prezident nemohl jmenovat znovu tutéž vládu. To je ale zjevná nepravda. Vláda na rozdíl od té současné nepodala demisi podle Čl. 73 odst. 2 Ústavy, z toho jednoduchého důvodu, že pro to neexistoval žádný ústavní důvod. Nevím také o tom, že by existovalo nějaké usnesení vlády o tom, že vláda aktivně podá demisi a aktivně ji nepodal prostřednictvím premiéra ani žádný z ministrů.

Demisi podal předseda vlády podle odst. 1 téhož článku, bylo to výhradně jeho osobní rozhodnutí, když přijal odpovědnost za obvinění vrchní ředitelky svého sekretariátu. Jednalo se tedy o identickou situaci jako ve volebním období 2002 až 2006 v případě premiérů Vladimíra Špidly a Stanislava Grosse. V obou těchto případech předchozí prezident jmenoval premiérem nominanta té politické strany, ze které byl odstupující předseda vlády. Protože se tak stalo opakovaně, lze tento postup považovat za ústavní zvyklost a pro odchýlení se od ní neměl stávající prezident žádný relevantní důvod, kromě politicky deklarovaného slibu ze své prezidentské volební kampaně, že v případě že se stane prezidentem, Nečasova vláda skončí. Hned po nástupu do funkce také koketoval s tím, že vládu bez udání důvodu odvolá, s odkazem na extenzivní výklad Čl. 62 písm. a) Ústavy, který pro tento účel vytrhl z kontextu, vazeb, souvislostí a ústavních zvyklostí. To, že vláda končí, jestliže její předseda podá demisi, je logickým důsledkem, ale v žádném případě to nelze interpretovat jako demisi vlády, jejíž důvody taxativně vymezuje Ústava.

Již druhé funkční období stojí v čele Ústavního soudu bývalý politik, který sám nikdy v minulosti soudcem nebyl. To nemá v obdobných ústavních institucích demokratických států obdoby. Jestliže k tomu připočteme skutečnost, že prakticky všechny nové ústavní soudce jmenoval prezident na jeho návrh, nutně vznikají pochybnosti o nestrannosti a nezávislosti této vrcholné ústavní instituce. K tomu přispívá i řada odlišných stanovisek předsedy ke spoustě nálezů pléna ÚS, o jejichž správnosti nemá demokraticky smýšlející občan nejmenší pochybnosti. Obavy, že nové nálezy předsedou sestaveného a tudíž de facto jeho Ústavního soudu budou konvenovat spíše jeho názorům, nelze proto brát na lehkou váhu.

Jan Bejlek, autor není členem Dk, srpen 2013

Na rozloučenou s parlamentní demokracií

Předpokládám, že jste se, nejpozději v tomto čísle, seznámili s klubovým stanoviskem č. 56 k respektování ústavního pořádku. Jeho přijetí nebylo do poslední chvíle jisté. Teprve když se všichni členové komise vrátili ze svých dovolených, uzavřelo se hlasování nejtěsnější možnou většinou ve prospěch stanoviska. Velmi mi na tomto výsledku záleželo. Sice už dávno vím, že naše klubová stanoviska neposunou ani o milimetr dějiny světa, Evropy, Česka ba ani Prahy 1, přesto jsem chtěl, aby se Klub ozval, když na naši zem zas útočí jedna z těch špatných osmiček, i když máme letos na konci trojku.

Co bránilo některým kolegům ve ztotožnění se s návrhem? V podstatě dvě věci. První z nich je absolutizace litery ústavy na úkor jejího smyslu. Nebyli by dotčeni třeba ročním udržováním vlády bez důvěry; litera ústavy to přece nezakazuje. V této atmosféře si dovedu představit, že by prezident v případě vítězství jemu nemilých stran v příštích volbách najmenoval vládu z těch jemu milých, která by vládla po celé volební období. Daly by se vymyslet ještě horší příklady, vždyť ústava nezakazuje skoro nic, což platí i o trestním zákonu ve vztahu k prezidentovi. Ale tam se snad zatím pouštět nemusíme. Takovýto přístup má ovšem svou legitimitu; nazývá se právním pozitivismem. Stanovisko však vychází z druhého přístupu k právu, který preferuje právo přirozené a bere v úvahu především smysl zákona. Uvedené příklady jistě vypovídají o tom, z jakého důvodu. Nedobře se ovšem čtou slova z tohoto zdroje, že odbornost zvítězila nad diletantismem. Nikoli, to jen jeden odborný přístup převážil nad jiným. Jsem nezvratně přesvědčen, že bývalý ústavní soudce prof. V. Cepl by stanovisko č. 56 podepsal.

Druhým zdrojem odporu vůči stanovisku je odpor proti Nečasově vládě vedoucí až k ochotě ji svrhnout a čelit jejímu návratu i neústavní cestou. Tady je třeba říci tvrdě: kdo připouští takovýto postup, může být pravičák či levičák, ale není demokrat. Demokracie je nemyslitelná bez vlády práva. Ta má, jak říkal nejen V. Cepl, ale i M. T. Cicero, přednost před vládou většiny. Opusťme nyní naši klubovnu a vyjděme mezi veřejnost. Ta, alespoň podle všech průzkumů, není ve své většině schopna odsoudit svévolné zacházení ing. Zemana s Ústavou ČR, a to

především pro svou averzi vůči minulé vládě. Nechová se tedy demokraticky. A prezident se tak cítí legitimizován ke svému svévolnému jednání. Již také ohlásil, která vláda by po volbách byla špatná pro Česko, a nepochybuji o tom, že by ji odmítl jmenovat, i kdyby za ní stála zřetelná většina. To ovšem demokracií nazýváno být nemůže a můžeme se utěšovat jen tím, že obyvatelstvo bez demokratické většiny dobře spravovaný stát vytvořit nemůže. Reálnou hrozbou je, že se nyní stát bude vnitropoliticky i zahraničně politicky podobat komunistickému Československu.

Pro toto všechno mám na své čtenáře jednu prosbu. V den, kdy toto píše, se zdá, že volby se budou konat (jak rafinované) ve dnech prodlouženého víkendu. Prosím pěkně, věnujte ten kousíček pátku odevzdání svého hlasu. V tomto bulletinu asi nemohu říci, pro koho by to mělo být, a tak Vás jen vyzvu, aby to bylo pro toho, kdo je prost totalitních i autoritářských tendencí a není zatížen sociální ani nacionální demagogií. Přijďte i s vědomím, že příznivý výsledek může být v našich současných poměrech zahrán do autu. Přijďte ušetřit morální facku těm, kdo si ji zaslouží. Bude-li nás dost, získáme odměnou alespoň příjemný sobotní večer. A také v pondělí budeme mít pocit, že to, co se slaví, přece jen stálo za to.

Jan Friedlaender, srpen 2013

Trochu moc demagogie

S kol. Friedlaendrem se neshodnu v řadě názorů, nicméně zatím nikdy jsem si v jednom příspěvku nedočel tolik demagogických výroků, jako byly v úvodním slově Dk-Dialogu č. 3/2013. Rád bych proto uvedl svůj pohled na jednotlivé výroky. Budu rád, pokud mi mé názory kol. Friedlaender vyvrátí.

1. Nevím, které město má kol. Friedlaender na mysli, pokud uvádí, že se může jako jediné v Československu pochlubit pogromem s vraždami, loupežemi a žhářstvím. Extrémní nedemokratické jevy se vyskytují v určité míře v celé zemi, nejsou to však projevy nějakého města, ale zpravidla určité skupiny extremistů.
2. Schválení pomoci vojákům v Mali Parlamentem České republiky žádné napětí ve společnosti nevyvolalo, možná jedině v mysli kol. Friedlaendra. Všichni rozumní lidé věděli, že zde malá skupina islámských extremistů terorizuje obyvatelstvo. Proto tato akce skončila úspěchem a obyvatelstvo Mali zahraniční síly, především francouzské vojáky, vítalo.
3. I když jsem pro společnou měnu Euro, vzhledem k současné ekonomické situaci Eurozóny si všichni rozumní lidé, včetně eurofilní opozice, brzké zavedení eura nepřeje.
4. Je otázka, zda protiletadlová obrana proti íránské hrozbě v hloubi území NATO je strategicky správnou obranou USA. Zajištění protiletadlové obrany blíže tomuto útoku na Balkáně je podle mého názoru lepší pro zničení

- případných úderů z Íránu, i když si nemyslím, že Írán by chtěl zaútočit na USA, jedině snad na Izrael. I v tomto případě by bylo ale lepší, kdyby tato protiletadlová obrana byla umístěna někde ve Středozezemním moři, protože by tato obrana umístěná v Brdech asi jen těžko pomohla Izraeli.
5. Současná vláda svoji politikou škrtů zhoršuje ekonomické postavení České republiky, což potvrzují studie renomovaných ekonomických institucí jako je OECD nebo EU. Rovněž dluh výrazně narůstá. Propad ekonomiky je nejhorší ve srovnání s okolními zeměmi. Opozice poukazuje na špatnou ekonomickou politiku České republiky, kde se snad něco snaží dělat pouze ministr Kuba. Věk odchodu do důchodu nelze prodlužovat do nekonečna. Mezi 65 – 70 lety lidé zpravidla ztrácejí psychické a fyzické síly, takže nejsou schopni pracovat na stejné výkonnostní úrovni jako jejich mladší kolegové. Vyšší zdanění spotřeby způsobilo odklon spotřebitelů od nakupování, což zase znamenalo poškození zejména malých podnikatelů a živnostníků poskytujících služby obyvatelstvu. Pracovní právo je dostatečně liberalizované, další liberalizace by vedla k vytěsňování starších lidí z pracovního procesu. To, že opozice poukazuje na chyby vlády neznamena její lísání k voličům.
  6. Přestože si myslím, že odsun Sudetských Němců byl chybou, je třeba se na něj dívat optikou čtyřicátých let, kdy celé rodiny byly vražděny za německé okupace třeba jen za poslech zahraničního rozhlasu. Jistě odsun postihl nespravedlivě také mnoho nevinných Němců. Nelze se však divit rozjitřené atmosféře té doby, která byla způsobena zvěrstvy nacistického Německa, i obavou, že se jednou bude opakovat podobná krize jako na konci třicátých let. Proto rozhodně nebylo vhodné prohlášení neúspěšného kandidáta na prezidenta, že za takový odsun by prezident Beneš byl v současné době postaven před Haagský tribunál.
  7. Miloš Zeman vidí v Rusku naše exportní možnosti stejně jako premiér Petr Nečas anebo bývalý prezident Václav Klaus. Všichni tito pánové, i když dávají přednost Západu, musí brát zřetel na ekonomiku svých států. Proto se ani nedivím Petru Nečasovi, že odsoudil vystoupení skupiny Pussy Riot v pravoslavném chrámu, jestliže zároveň dodal, že tresty za toto vystoupení byly příliš přísné.
  8. Nemyslím si, že převažující veřejné mínění je v rozporu s morálkou a racionalitou. Je chybou politiků, pokud neumí svou politiku dostatečně vysvětlit. Demokracie charakterizovaná především svobodnými volbami je takový pojistný ventil před nahromaděním hněvu lidí. Nemyslím si, že lidé jsou na tak nízké úrovni, že by nebyli schopni přímé demokracie. Rozhodně jsou, pouze elitáři si myslí, že jen oni mají právo rozhodovat o osudu lidí.
  9. Pokud se týká vlády práva, ta je do značné míry ovlivněna schopností soudců. I když jsem proti rozsáhlé abolici, která byla součástí amnestie bývalého prezidenta Václava Klause, přece jenom některé případy se vlekly desítky let, např. těch studentů, kteří v roce 1989 nesouhlasili s chováním

- jednoho vyučujícího a dali mu to veřejně najevo. Až teď po více než 23 letech byl spor ukončen. Pokud se týká mravního vědomí, záleží vždy na každém z nás. Všeobecně paušalizovat, že mravní vědomí u nás je v troskách mi připomíná staré učitele, kteří prohlašovali, jak je dnešní mládež zkažená. Odpusťme si takové paušalizování, které nás zařazuje do skupiny mentorujících starců.
10. Nově zvolený prezident ve svém částečném útoku na média zareagoval na naprosto nepřátelský postoj drtivé většiny médií vůči němu. Rovněž příznivci poraženého kandidáta posílali takové vtipy jako Miloše do koše, popř. srovnávali Miloše Zemana s Miloušem Jakešem. Prostě nový prezident jen oplatil útoky médií. Asi není pokračovatel Petra Chelčického, který při útoku nabádal nastavit druhou tvář. V současné době Miloš Zeman prakticky na média neútočí.
  11. I když Václav Klaus nepatří mezi mé příznivce, nemyslím si, že by vyřadil předsedu vlády Petra Nečase z veškerého rozhodování o důležitých věcech, takovou moc Václav Klaus nikdy neměl. Stejně tak si nemyslím, že by měl prsty v odvolání ministra Pospíšila. Ani Miloš Zeman nemá na ČSSD moc velký vliv. Např. jeho velká příznivkyně Marie Benešová přišla o pozici místopředsedkyně ČSSD a není ani ve stínové vládě ČSSD.
  12. I když uznávám, že Karel Schwarzenberg byl noblesnější než Miloš Zeman, útoky tohoto švýcarského občana na přímou demokracii nebyl moc fér a zejména dost nechutné bylo obvinění bývalého vojáka Svobodovy armády ze lži, aniž mu tato lež byla prokázána na jediném příkladu. Ale i Miloš Zeman se dopustil lži, např. té, která se týkala vystěhování jedné paní z čimelického zámku.
  13. Uznávám, že nejsem tak starý, abych si pamatoval povstávání v roce 1953 v tehdejší NDR. Ale nemyslím si, že by lidé po prodělané měnové reformě, kterou jsme si připomněli v těchto dnech, byli jako šovinisté proti povstalcům. Stejně tak si nemyslím, že mí spoluobčané reagovali negativně na maďarské povstání v roce 1956, i když uznávám, že zdejší propaganda náležitě využívala věšení příslušníků maďarské tajné služby povstalců na kandelábry. Možná, že i proto vystoupení české demokratické veřejnosti jak v roce 1968, tak i v roce 1989 se obešlo bez násilí proti jejím oponentům. Maďarské události jinak byly záměrně potlačeny tehdejšími médii suezskou krizí vzniklou po znárodnění Suezského průplavu Egyptem.
  14. Heslo se Sovětským svazem na věčné časy snad existuje jenom v hlavách některých ortodoxních Štěpánových nebo Zifčákových komunistů, i když si kol. Friedlaender myslí, že je všeobecně rozšířeno.

Obecně se domnívám, že každý má nárok na svůj názor. Tento názor by však neměl zakládat na řadě nepravdivých, a v některých případech i demagogických výrociích, které se týkaly např. města, které se může chlubit pogromy, rozporu veřejného mínění s morálkou a racionalitou, jejímž důsledkem je odmítání přímé demokracie, schopností prezidentů paralyzovat vládu Petra Nečase, anebo obvinění

českého národa ze šovinismu ve vztahu k německým a maďarským povstáním v padesátých letech.

Ondřej Wagner, květen 2013

Středověký hmotný základ novověké demokracie

Mnohdy mluvíme o demokracii tak, že ve své dnešní podobě navázala na podobu, která existovala v antické *polis* a jež v době helénistické zanikla a ve středověku a raném novověku se udržovala jen vzpomínka na ni. Prostě si myslíme, že demokracie je to, co znamená v řečtině, tedy vláda lidu, a že je ne-li totožná se svobodou, tedy svobodě velice blízká, takže obě slova zhusta zaměňujeme. Tím však vzniká myšlenkový zmatek, který nás vede k tomu, že ideál nám zakrývá skutečnost, takže nejsme dost dobře schopni rozlišovat mezi tím, co je, a tím, co být má. Jelikož však myšlení je podkladem pro jednání a *vice versa*, zabraňuje nám to do značné míry jednat, máme-li tím na mysli racionální, tj. rozumné a soudné jednání.

Musíme si být vědomi toho, že svoboda je individuální hodnotou, protože se vztahuje k jednání: člověk je svobodný tehdy, může-li sledovat cíle podle svého žebříčku hodnot. Teprve poté můžeme rozlišovat negativní a pozitivní svobodu, tzn. jednak nebýt dominován, jednak dominovat, a stále musí vědět, že nejprve se to týká jeho samého (mít sebevládu) a teprve potom vládnout – a teď přichází zádrhel – buď jiným, anebo s jinými. Demokracie je posléze formou této vlády (buď jiným, nebo s jinými), a není tedy hodnotou sama o sobě. Je věcí indiferentní podle sv. Augustina – a ty jsou dobré nebo zlé podle jak cíle, tak použitých prostředků, nedá se tedy říci, že účel světí prostředky, a je třeba s podezřením hledět na to, že aktivním vytvářením řádu lze měnit k lepšímu jednotlivého člověka, nebo dokonce celou společnost. Řád se utváří spíše spontánně setkáváním jednotlivců a jejich součinností, organizační formy jako demokracie by jej měly tudíž spíše udržovat a ochraňovat než aktivně vytvářet.

Demokracii jako organizační formě rozumí už Aristoteles. Demokracie je mu dobrou formou, protože na stejné úrovni, ale proti ní, se nachází ochlokracie: Vláda lidu – vláda davu. Uznává i jiné polaritní formy: aristokracie – oligarchie, resp. monarchie – tyranie. Dnes však mezi těmito polaritami zpravidla nerozlišujeme (populismus – tj. ochlokracii v Aristotelově vymezení – chápeme jako součást demokratické politiky), takže jasně vidíme, že demokracie (která tak zahrnuje i ochlokracii) může směřovat jak k dobrému, tak zlému. Uvědomoval si to Aristoteles, tematizoval to Tocqueville, poukazuje na to Kühnelt-Leddihn, podle některých dokonce dnešní podoba demokracie vede ke ztrátě perspektiv západní společnosti.

Demokracie tedy, protože je pouhou formou, musí mít obsah, hmotný základ. Dnešní demokracii se obvykle doplňuje přívlastkem liberální demokracie,

ale tento atribut je původu amerického, tzn. s americkým významem slova liberalismus: v kontinentální Evropě, kde se nacházíme, se témuž říká socialismus, takže se bezmyšlenkovitě opakuje sousloví liberální demokracie, které však ve skutečnosti znamená sociální demokracie. A tato sociální demokracie prý ztrácí perspektivy. Je proto žádoucí zbavit se zbytečných pleonasmů a mluvit prostě o demokracii.

Obsahem, hmotným základem demokracie (jakož i každé jiné formy dobré vlády v Aristotelově pojetí) je svoboda, neboť to je určení člověka v našem porozumění, ať už je bereme metafyzicky, nebo teologicky. Základ, obsah demokracie je tedy liberální (v americkém vyjádření libertariánský). To znamená, že v nějakém základním smyslu se musí uskutečnit jak individuální, tak kolektivní svoboda, aby se totiž mohlo mluvit o svobodě v sociálním významu, a teprve pak lze pomýšlet na uskutečnění politické formy, v našem případě demokracie. V antické *polis* svoboda v tomto sociálním významu neexistovala (což se projevovalo v oficiálních státních kultech), existovala jen individuální svoboda v rovině metafyzické. Občanská svoboda v praktickém smyslu tudíž byla pouhou iluzí (jak poznali už Adam Ferguson či Benjamin Constant) a dlouho se neudržela. Hmotné základy pro evropskou demokracii (a jinde než v západní civilizaci založené na evropském dědictví se občanská svoboda nevyskytuje) se vytvořily ve středověku. České země při tom hrály nikoli nevýznamnou roli, která se však počátkem novověku vytratila či vyčerpala, a dodnes se nám nepodařilo znovu nalézt ani její stín. Nejhorší je, že historici se tomuto tématu takřka nevěnují, takže zde mohou podat jen jakási dílčí prolegomena, jež se týkají těchto dílčích oblastí:

1. Statuta Konráda Oty a instituce vlastnictví
2. Dalimilova kronika a instituce zemského obce
3. Kuneš z Třebovle a idea rovných práv
4. Jan z Příbrami a idea smluvní volnosti
5. Viktorin Kornel ze Všehrd a nelegislativní pojetí práva

Liberální pojetí společenského života se zakládá na čtyřech hodnotách jakožto základních pilířích: individuální práva, soukromé vlastnictví, svobodný trh, vláda zákona. Ekonomové (Murray Newton Rothbard, Alejandro Chafuen, Jesús Huerta de Soto ad.) a historici (Oscar Nuccio, Richard Pipes, Thomas Woods Jr. ad.) dovozují, že jedině a pouze ve společnostech, kde se tyto hodnoty socializovaly a institucionalizovaly, mohou lidé doufat v opravdovou rovnost před zákonem a v materiální povznesení, tzn. ve zvýšení životní úrovně, a tedy také v to, že budou vládnout spolu a nikoli sobě. V takových společnostech totiž nemůže být něco za nic, je v nich tudíž zřejmá souvislost mezi výkonem a odměnou na jedné, a mezi rozhodování a zodpovědností na druhé straně. Jesús Huerta de Soto však tvrdí, že dnešní intervencionistická (v jeho dikci socialistická) společnost je nemravná, protože je mnoho lidí, kteří se podílejí na rozhodování, aniž nesou zodpovědnost a zejména náklady špatných rozhodnutí, ačkoli si nárokují odměnu za rozhodnutí správná, čímž – kupodivu? – nemyslí politiky, ale

voliče. A jiní (jako třeba Petr Bláha) poukazují, že tento demokratický vývoj západní civilizace přivádí člověka na pokraj vyčerpání perspektiv. Měli bychom se nad tím zamyslet.

Zdeněk Uhlíř, leden 2013

Dokážeme být demokraty?

Druhá světová válka a po ní komunistický vývoj v části Evropy byly obdobím, které poškodilo nejen morálku jako takovou, ale i občanské chápání politického boje. Pod pojmem politický boj si totiž aktéři představují zápas o život a nikoli klidné soupeření o jednotlivé problémy kterými státní společenství žije. Tento stav je alarmující. Optimální stav v rozvinutém demokratickém státě by měl být takový, že existuje soulad mezi individuální zodpovědností a zodpovědností společenskou, obě dvě tyto vlastnosti korigují snahu o prosazování osobních a skupinových zájmů. K této ideální státní společnosti se snaží dojít dvě rozdílné politické platformy. Jejich cesty jsou ale zcela odlišné. Zatím co pravicové konzervativní a občanské strany vycházejí z individuální zodpovědnosti a předpokládají, že tato se vzájemnou meziobčanskou konfrontací stane i zodpovědností celospolečenskou, předpokládají levicové, demokratické a socialistické strany, že výchova k individuální zodpovědnosti vede přes zodpovědnost celospolečenskou řízenou „radou moudrých“, tedy vládou a parlamentem.

Každá z těchto představ má své přednosti ale i vady. Je logické, že s ideální společností, ani ideálními společenskými poměry nelze v současném světě počítat. To co ale musí být cílem každé demokratické společnosti, je cesta, která by se k ideálu měla postupně přibližovat. Základem, který ale bohužel leckdy chybí, by mělo být poznání a pochopení, že oběma politickým směrům jde o shodný výsledný cíl, kterým je spokojená a hrdá společnost lidí. Lidí, kteří jsou si vědomi nejen svých individuálních a společenských práv, ale také své individuální a společenské zodpovědnosti. V politice ale došlo v končícím století k excesům fašismu a komunismu. Ty ovlivnily nejen určité množství radikálů, kteří na čas ovládli celé národy, a ještě dnes se z toho vzpamatováváme. Druhá světová válka a po ní komunistický vývoj v části Evropy byly obdobím, které poškodilo nejen morálku jako takovou, ale i občanské chápání politického boje. Pod pojmem politický boj si totiž aktéři představují zápas o život a nikoli klidné soupeření o jednotlivé problémy kterými státní společenství žije.

Tento stav je alarmující, někdy se zdá, že je situace stále horší. V naší společnosti totiž chybí komunikační kultura. Máme zde paradoxní situaci podobnou vizi Ivana Klímy v jeho románu Pravda o zkáze Sodomy. Ti co vládnou, hledají za každou cenu nepřítele (v románě jsou jím vymyšlení bastardští, dnes jde o komunisty). Navíc mnoho ambiciózních politiků, kteří po roce 1969, za

komunismu, začínali svou kariéru (nejen odbornou, ale i často profesně politickou) své postoje zatajují nejen voličům, ale mnohdy i spolustraníkům a jsou z nich primitivní antikomunisté. Nemohu se zbavit dojmu, že kariéristé, kteří KSČ opustili a převlečení škodí v demokratických stranách, jsou nebezpečnější než komunisté s legitimací, kteří jsou na očích.

Ivan Turnovec, leden 2013

ONI A MY (malé zamyšlení nad soužitím generací)

Každou chvíli se setkáváme se skutečnostmi, při kterých zjišťujeme, že si lidé mladí se staršími nerozumí. Mladí se například těžko vyrovnávají s tím, že starší jim pro svoji pomalost překážejí ve vlacích, autobusech, na chodnících i v obchodech, starším pak na veřejnosti vadí veškeré projevy, které k mládí patří. Hlučnost, nepozornost, bezohlednost a hulvátství v chování k nim i k sobě samým. Mladí starším vytýkají nepochopení, starší mladým, absenci uznání a taktu i pokory před stálými a trvalými hodnotami života. Dávno zmizely časy, kdy mladí trpělivě naslouchali vyprávění a životní moudrosti starších, z nichž si brali příklad pro svůj pozdější život, bohužel, dnes už mnohdy ani není těch, kteří by jim svoje zkušenosti mohli či chtěli předat. Proč? Odvolávat se na uspěchanost doby je příliš jednoduché, protože to není vždy pravdivé. Jde spíše o trpělivou výchovu mladých doma i ve školách, na kterou v každodenním shonu už vlastně také není čas.

Pohřebiště a památka předků byly pro mladší vždy posvátné, protože to byli představitelé jejich rodů a předešlých generací. Dnes mnoho mladých ani netuší, kdo byl jejich pradědeček, co dělal, a jak třeba ovlivnil jejich rod, a často je to ani nezajímá. Pohřebiště jsou pro mnohé z nich jen zbytečným územím na okraji města či zdrojem zisku peněz za kvalitní materiál, nebo umělecké předměty.

Dnešní mládeži často sochy národních buditelů a památníky těch, kteří se zasloužili o vznik a život jejich národa, považují za směšné pajduláky či přinejmenším přežitky, protože jim nikdo dokonale nevysvětlil jeho historii. Psychologové a pedagogové tvrdí, že mladým chybějí životní vzory. Kde je ale brát, když například ve sdělovacích médiích vidí jen skandály a pochybení těch, kteří by vlastně měli být nejváženějšími představiteli země? Asi je těžké vnímat umělecké hodnoty melodické a harmonické hudby, dokonalého výtvarného umění, filmové či divadelní tvorby, při každodenním setkání se zjevnou primitivností a odpadem ve všech oblastech kultury, ačkoli právě kultura nás provází celým životem, aniž si to mnohdy uvědomujeme. To je totiž to, co nás zásadně dělí od způsobu života zvířat, nebo primátů. Asi je těžké si představit, že by při posledním loučení s někým z rodiny, místo Dvořákova „Larga“ či Sukova „Poemu“, zaznělo víření bubnů, nebo zvuky „techna“. Na svatbu snad nikdo nepůjde v pruhovaném tričku, pokud ovšem není námořník; na promoci svého potomka snad nikoho nenapadne vzít si rifle a na hostině jíst rukama.

Kde se tedy stala chyba? Dost možná, že starší generace příliš zavíraly oči. V době komunistické totality před pochybením „mocných“, v dvaadvacetileté době existence „svobody“ před pochybením, svévůli a rozpínavosti ještě „mocnějších“. A východisko? Smutné! Smutné totiž v tom, že nikdo cizí nám jej nenajde a musíme opět sami. A pěkně od začátku. Staří i mladí k sobě musejí najít cestu porozumění, bez nenávisti a s velkým pochopením požadavků i hodnot, které jejich generace provázejí. Na jeho počátku by mělo být především trpělivé učení a poznání, a to ve školách i doma. Jedině tak se zbavíme závisti, pohrdání a nenávisti nejen mezi generacemi, ale i mezi národy na celé naší maličké Zemi. Pokud ne, čeká nás konec všeho, co jsme na ní dosud vytvořili. A to snad chápeme i bez všech katastrofických předpovědí. Oni i my.

Otakar Grund, květen 2013

Z činnosti Demokratického klubu

Také v květnu, červnu, červenci, srpnu a září pokračovala pravidelná setkání členů a přátel k aktuálním politickým otázkám. V květnu kol. Daniel Hůle hovořil o některých příčinách současné situace nepřilíš dobrého vztahu mezi romskou a většinovou populací. V červnu se kol. Wagner zabýval kompetencemi prezidenta a změnami ve volebních zákonech. V červenci kol. Ivo Feierabend věnoval pozornost zkušenostem s pax democratica, který by mohl být prohlášen za politologickou zákonitost, neboť zatím se nevyskytly případy, které by jí protiřečily. V srpnu vystoupil jako host s úvodním slovem Milan Petrák. Tématem byla prezentace jeho knihy Skrytá autorita – Iracionalita a dav v člověku. Téma svého vystoupení shrnul pod název víra versus demokracie. V září kol. Plzák hovořil o ústavních zvyklostech a významu jejich dodržování.

Výkonná rada se na své poslední schůzi zabývala plněním usnesení minulé valné hromady a konstatovala, že ne všechny body se plní. Zejména si všimla bodu, ve kterém se vyzývají členové Klubu, aby se snažili rozšířit členskou základnu. Většina členů nevěnuje této výzvě pozornost. Výkonná rada se proto obrací na všechny členy Klubu a zejména pak na jeho funkcionáře, aby věnovali této výzvě pozornost a získávali nové členy. Tím se posílí význam činnosti Klubu a zejména váha jeho stanovisek.

Pozvánka

Další setkání členů a přátel Demokratického klubu se koná v úterý dne 15. října 2013 v 17 hod. v Měšťanské besedě, Jungmannova ulice 17, Praha 1, místnost 206 (druhé patro). Setkání uvede tématem monarchie a demokracie kol.

Helena Kohoutová, která se zabývá historií tohoto vztahu. Diskuzi bude moderovat kol. Ondřej Wagner.

Pravidelná setkání se budou konat i v dalších měsících, vždy každé třetí úterý v měsíci. Téma úvodního slova oznámíme mailem. Vyzýváme proto všechny členy, pokud tyto pozvánky nedostávají, aby nám sdělili svoji mailovou adresu (to se týká i mimopražských členů, neboť budou informováni o činnosti Klubu. Kromě toho se pokoušíme pořádat tato setkání, i když nepravidelně, také v jiných městech. Uvítáme vaše návrhy.

• • •

Vydavatel: Demokratický klub, Františka Křížka 1, 170 00 Praha 7.

Telefonní číslo: 221 506 733 (též záznamník);

e-mail: dklub@volny.cz webová stránka: <http://www.demokratickyklub.cz>

Bankovní spojení Demokratického klubu:

Česká spořitelna, a.s., pobočka č. 01/103, Praha 1, Rytířská 29, číslo účtu 1923868339/0800

IBAN CZ 76 0800 0019 2386 8339 SWIFT GIBACZPX

Redakční rada: Zdeněk Kalvach (odpovědný redaktor), Radovan Jelínek, Zdeněk Pavlík

Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha čj. NP 2471/93 ze dne 20.12.1883. Registrováno Ministerstvem kultury ČR pod č. 6759.

Příspěvky jednotlivých autorů, členů i nečlenů Dk, nemusejí vyjadřovat názory Klubu. Tyto jsou vyjádřeny pouze v oficiálních (číslovaných) stanoviskách Demokratického klubu.